

[Főoldal](#) > ... > [Az Ön Jogi](#) > [Bűncselekmények Sértettjei](#) > [Az Áldozatok Jogi Az Egyes Tagállamokban](#) > 1 - Jogaim bűncselekmény sértettjeként

1 - Jogaim bűncselekmény sértettjeként

Milyen tájékoztatást kapok a hatóságtól (például rendőrség, ügyészség) a bűncselekmény megtörténte után még azelőtt, hogy bejelentem a bűncselekményt?

A büntetőeljárásról szóló törvény előírja, hogy a bíróság, az ügyész és a nyomozó hatóság minden eljárási cselekmény előtt tájékoztassa a cselekménnyel érintett személyt a jogairól és a kötelezettségeiről.

A feljelentést az ügyésznél vagy a nyomozó hatóságnál kell írásban vagy szóban megtenni. A feljelentést más hatóság és a bíróság is elfogadhatja, aki azt a nyomozó hatóságnak küldi meg. A bűncselekmény feljelentésére a törvény nem ír elő formai kötöttséget, azt jelenleg levélben, postai úton, e-mailen vagy személyesen is meg lehet tenni.

A büntetőeljárás nyelve a magyar, de a magyar nyelvet nem ismerő sértett is használhatja anyanyelvét vagy az általa ismertként megjelölt más nyelvet. A sértett nemzetiségi nyelvét még akkor is használhatja a büntetőeljárásban, ha a magyar nyelvet ismeri. A fordítási és tolmácsolás költségei nem terhelik a sértettet, aki sem annak előlegezésére, sem a viselésére nem kötelezhető.

Az áldozatsegítő szolgálat támogatására jogosult a Magyarország területén elkövetett bűncselekmény és a Magyarország területén elkövetett tulajdon elleni szabálysértés természetes személy sértettje, valamint az a természetes személy, aki a Magyarország területén elkövetett bűncselekmény vagy a Magyarország területén elkövetett tulajdon elleni szabálysértés közvetlen következményeként hátrányt, így különösen testi vagy lelki sérülést, érzelmi megrázkódtatást, illetve vagyoni kárt szenvedett el, ha e személy: magyar állampolgár, az Európai Unió bármely tagállamának állampolgára, az Európai Unió kívüli államnak az Európai Unióban jogszerűen tartózkodó állampolgára, Magyarország területén jogszerűen tartózkodó hontalan személy, emberkereskedelem áldozataként azonosított személy, vagy az állampolgársága szerinti államnak Magyarországgal kötött nemzetközi megállapodása vagy viszonyosság alapján erre jogosult.

Az állam az áldozat számára, szükségleteinek felmérését követően, azokhoz igazodóan szolgáltatást nyújt, amelyek a következők lehetnek: érdekérvényesítés elősegítése, azonnali pénzügyi segély, áldozati státusz igazolása, tanúgondozás, védett szálláshely biztosítása. A jogszabályban meghatározott feltételek esetén a sértett jogosult továbbá állami kárenyhítésre is.

Emellett a sértett személyi védelme rendelhető el, ha a sértett sérelmére azért helyeznek kilátásba, vagy követnek el személy elleni erőszakos, vagy közveszélyt okozó bűncselekményt, hogy a büntetőeljárás részvételét, a büntetőeljárás során jogai érvényesítését vagy kötelezettségei teljesítését akadályozzák, illetve megghiúsítsák, avagy ilyen bűncselekmény valószínűsíthető. A kérelmet az eljárást folytató bíróságnál, ügyésznél, illetőleg nyomozó hatóságnál lehet előterjeszteni vagy jegyzőkönyvbe mondani.

A személyi védelem az érintett élete, testi épsége, személyes szabadsága elleni jogellenes cselekmény megelőzése, megakadályozása, megszakítása érdekében a magánlakásnak vagy egyéb tartózkodási helyének védelmére, közlekedési útvonalának, illetve a büntetőeljárás és más hatósági cselekményeken való biztonságos részvételének biztosítására terjed ki.

A személyi védelem különösen rendszeres járőrszolgálattal, technikai eszközzel, folyamatos hírósszeköttes megteremtésével, védőruházat biztosításával, őrszemélyzettel, illetve - ha a személyi védelem más módja eredményre nem vezet - őrszemélyzettel biztosított, ami a személyi védelem elrendelésére vagy ellátására

jogosult rendvédelmi szerv kezelésében lévő helyen látható el.

Ha a kiemelkedő súlyú bűncselekménnyel összefüggő büntetőeljárásban részt vevő, a hatósággal együttműködő, fenyegetett helyzetben levő sértett védelme személyi védelemmel nem biztosítható, ezért különleges óvintézkedések biztosítása szükséges, a sértett további feltételek esetén a különleges óvintézkedéseket biztosító tanúvédelmi programban is részt vehet.

A sértett meghatározott esetekben pártfogó ügyvédi képviselőre, és pótmagánvádlóként személyes költségmentességre jogosult. Ezek feltétele, főszabály szerint, hogy a sértett erre rászoruljon, vagyis – figyelembe véve a vele egy háztartásban élő személyek jövedelmét is – havi nettó jövedelme nem haladja meg a munkaviszony alapján megállapított öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegét (2017-ben ez 28 500 Ft) és nincs olyan vagyona, amivel a jogi szolgáltatás költségét fedezni tudná.

A sértett a bűncselekményből eredő kárának megtérítésére a büntetőeljárás bármely szakában polgári jogi igénybejelentéssel élhet a terhelttel szemben. A sértett a polgári jogi igénye biztosítására indítványozhatja a terhelt vagyonának zár alá vételét, amit a bíróság rendel el, ha alaposan tartani lehet attól, hogy a polgári jogi igény kielégítését megghiúsítják. A bíróság a polgári jogi igényről az ítéletben dönt, annak helyt ad vagy azt elutasítja. Ezzel szemben a bíróság egyéb törvényes útra utasítja a polgári jogi igényt, ha ez jelentékenyen késleltetné az eljárás befejezését, valamint a vádlott felmentése esetén, vagy ha az indítványnak a büntetőeljárásban való érdemi elbírálását más körülmény kizárja.

A sértettnek joga van arra, hogy meghatározott feltételek esetén a terhelttel közvetítői eljárásban vegyen részt. A közvetítői eljárás nem folytatható le a sértett hozzájárulása nélkül, de a sértett hozzájárulása esetén sem automatikus, hanem számos más feltételtől függ.

A sértett és képviselőjének az ügyben felmerült készkiadása bűnügyi költség, ahogy a sértett tanúként való megjelenésével felmerült költség is. Míg előbbit az állam nem előlegezi, utóbbit a hatóságok az eljárási cselekményt követően megtérítik. A bűnügyi költség viselésére akkor kötelezik a terheltet, ha a felelősségét megállapítják.

Nem abban az EU-országban lakom, ahol a bűncselekmény történt (uniós és nem uniós polgárok). Hogyan védik a jogaimat?

A büntetőeljárás törvény a magyar joghatóságba tartozó eljárásokban a jogvédelmet állampolgárságtól és lakóhelytől függetlenül biztosítja. Az áldozatsegítő szolgálat szolgáltatásait az Európai Unió bármely tagállama állampolgárainak a magyar állampolgárokkal egyezően nyújtja.

Ha bejelentek egy bűncselekményt, milyen tájékoztatást fogok kapni?

A feljelentést követően a sértettet akkor kell külön tájékoztatni a nyomozás elrendeléséről, ha a feljelentést nem ő maga tette. Ezzel együtt az eljárási törvény meghatároz olyan helyzeteket és döntéseket, amiről a sértettet tájékoztatni kell.

A sértett jogosult arra, hogy kérelmére értesítsék az előzetesen letartóztatott szabadon bocsátásáról vagy szökéséről, a végrehajtandó szabadságvesztésre ítélt feltételesen vagy véglegesen történő szabadon bocsátásáról vagy szökéséről, illetve a szabadságvesztés végrehajtásának félbeszakításáról, az elzárásra ítélt szabadon bocsátásáról vagy szökéséről, illetve az elzárás végrehajtásának félbeszakításáról, az ideiglenes kényszergyógykezelt elbocsátásáról vagy szökéséről, a kényszergyógykezelt elbocsátásáról, engedély nélküli eltávozásáról, illetve adaptációs szabadságra bocsátásáról, valamint javítóintézeti nevelés esetén a fiatalok ideiglenes vagy végleges elbocsátásáról, a javítóintézet engedély nélküli elhagyásáról, illetve a javítóintézeti nevelés félbeszakításáról.

A sértettet különösen a következő döntésekről kell tájékoztatni: a szakértő kirendelése, a nyomozás felfüggesztése, a nyomozás befejezése, a nyomozás megszüntetése, a vádemelés, a vádemelés részbeni mellőzése, a vád elejtése és minden olyan határozat meghozatala, amely a sértettre nézve közvetlen rendelkezést tartalmaz, továbbá az ügydöntő határozat meghozatala.

A sértettet értesíteni kell mindazon eljárási cselekmény helyéről és idejéről, ahol a részvétele megengedett. Ilyen a

nyomozás során a szakértő meghallgatása, a szemle, a bizonyítási kísérlet, a felismerésre bemutatás, továbbá a bírósági eljárás során a tárgyalás és a nyilvános ülés.

A sértett a nyomozás során megismerheti, és díj fizetése ellenében másolatot kaphat a szakvéleményről, olyan nyomozási cselekményen készült iratról, amelyeknél jelenlétüket a törvény lehetővé teszi, más iratról pedig akkor, ha ez a nyomozás érdekeit nem sérti. A nyomozás befejezésétől a sértett valamennyi, az ellene elkövetett bűncselekményre vonatkozó iratot megismerhet.

A sértett a nyomozás során minden olyan határozattal szemben jogorvoslattal, panasszal élhet, amely rá közvetlen rendelkezést tartalmaz. Panasszal élhet többek között a feljelentést elutasító határozat, a nyomozást felfüggesztő vagy a nyomozást megszüntető határozattal szemben.

A feljelentés elutasítása, a nyomozás megszüntetése vagy a vádemelés részbeni mellőzése egyes eseteiben, ha a sértett panasza nem vezet eredményre, ezt követően meghatározott határidőn belül a sértett pótmagánvádlóként léphet fel. A sértett akkor is pótmagánvádlóként léphet fel, ha az ügyész a nyomozás eredményeként közvérdra üldözendő bűncselekményt nem állapított meg, illetve a vád képviselétét magánvádas eljárásban elrendelt nyomozás eredményeként nem vette át. A pótmagánvádlóként fellépő sértett jogi képviselője útján a bírósághoz vádindítványt nyújthat be, így maga emel vádat a terhelttel szemben.

A bírósági szakban a sértett az érdemi döntéssel szemben nem, csak annak polgári jogi igényt érdemben elbíráló rendelkezésével szemben jelenthet be fellebbezést. A bírósági szakban a sértett akkor léphet fel pótmagánvádlóként, ha az ügyész a vádat elejtette.

Jogosult vagyok-e ingyenes tolmácsolásra vagy fordításra (amikor a rendőrséghez vagy egyéb hatósághoz fordulok, vagy a nyomozás és a bírósági eljárás során)?

A büntetőeljárás nyelve a magyar, de a magyar nyelv nem tudása miatt Önt nem érheti hátrány. A büntetőeljárásban Ön mind szóban, mind írásban használhatja az anyanyelvét, regionális vagy nemzetiségi nyelvét vagy az Ön által ismertként megjelölt más nyelvet. Ezekben az esetekben Ön tolmács igénybevitelére és az Önnek szóló hivatalos iratok lefordítására ingyenesen jogosult.

Hogyan gondoskodik arról a hatóság, hogy megértsem őket, és hogy ők is megértsenek engem (amennyiben gyermek vagyok; amennyiben fogyatékos vagyok)?

A hatóságnak törekednie kell arra, hogy az Önnel történő írásbeli és szóbeli kommunikáció során egyszerű és közérthető módon fogalmazzon. A jogokról való tájékoztatást és a kötelezettségekre való figyelmeztetést érthető módon, az Ön állapotára, személyes jellemzőire figyelemmel kell megfogalmazni. A hatóság a szóbeli kommunikáció során továbbá köteles meggyőződni arról, hogy az elmondottakat Ön megértette-e, ennek hiányában a tájékoztatást, illetve a figyelmeztetést megmagyarázza. Ha Ön gyermek vagy fogyatékos, akkor a hatóság az Önnel folytatott kommunikáció során köteles fokozott körültekintéssel eljárni. Ha Ön hallássérült, siketvak vagy beszéd fogyatékos, kérheti jelnyelvi tolmács közreműködését, vagy a kihallgatása helyett írásban is nyilatkozatot tehet.

Sértetteket segítő szolgálatok

Ki nyújt segítséget a sértetteknek?

Állami szinten az áldozatsegítés és a jogi segítségnyújtás feladatait a fővárosi és a tizenkilenc megyei kormányhivatal látja el. Ha Ön bűncselekmény áldozata, az Ön részére a kormányhivatalok ingyenesen személyre szabott segítséget nyújtanak, ennek keretében

- felvilágosítás adnak az Ön jogairól, lehetőségeiről;
- érzelmi támogatást nyújtanak Önnek;
- gyakorlati segítséget nyújtanak Önnek, egyszerűbb ügyekben jogi tanácsot adnak;

- igazolják az Ön áldozati státuszát;
- a bűncselekmény elkövetésétől számított 5 napon belül beadott kérelem alapján azonnali pénzügyi segílyt is adhatnak Önnek.

A jogi segítségnyújtás keretében a kormányhivatalok az egyszerűbb megítélésű ügyekben ingyenes jogi tanácsot nyújtanak az Ön számára és ha Ön anyagilag rászoruló, a büntetőeljáráson kívül jogi segítő általi jogi szolgáltatásokat (pl. okiratszerkesztés), a büntetőeljárásban pártfogó ügyvédi képviselőt biztosíthatnak Önnek.

A fővárosi és megyei kormányhivatalok elérhetőségét a <http://www.kormanyhivatal.hu/> honlapon találja, az áldozatsegítésről és a jogi segítségnyújtásról a <https://igazsagugyiinformaciok.kormany.hu/aldozatsegito-szolgalat> és a <http://igazsagugyihivatal.gov.hu/jogi-segitsegnyujtas> honlapokon talál bővebb tájékoztatót.

Az állami szervezetek mellett Ön számos civil szervezethez is fordulhat, ha bűncselekmény áldozatává vált, például

- a FEHÉR GYŰRŰ Közhasznú Egyesület az Európai Áldozatvédő Szervezet tagjaként anyagi, jogi, pszichikai és egyéb formában támogatást ad, valamint segítséget nyújt a bűncselekmények – főleg a szociális helyzetük miatt rászoruló – áldozatainak és hozzátartozóiknak (<http://fehergyuru.eu/>),
- az Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálat segítséget nyújt a kapcsolati erőszak, a gyermekbántalmazás, a prostitúció és az emberkereskedelem áldozatainak és szükség esetén gondoskodik az elhelyezésükről (<http://bantalmazas.hu/>),
- az ESZTER Alapítvány és Ambulancia a bántalmazott és traumatizált állapotban lévő gyermekek és felnőttek számára ingyenes lélektani kezelést és rehabilitálást végez, továbbá jogi informálást és jogi tanácsadást nyújt (<http://eszteralapitvany.hu/>),
- a Nők a Nőkért Együtt az Erőszak Ellen (NANE) Egyesület a családon belüli és párkapcsolati erőszak felnőtt és gyermek áldozatai számára ingyenesen hívható segélyvonalat működtet és személyesen is jogi segítséget, valamint pszichológiai és szociális tanácsadást nyújt (<http://nane.hu/>).

A rendőrség automatikusan a sértetteket segítő szolgálatokhoz irányít?

Ha Ön bűncselekmény sértettjeként a rendőrséghez fordul, akkor a rendőrségtől Ön megkapja az illetékes áldozatsegítő szolgálat írásbeli tájékoztatóját, felhívják az Ön figyelmét az áldozatsegítés lehetőségeire és arra, hogy az ezek igénybeviteléhez szükséges igazolást a rendőrség az Ön kérésére kiállítja és azt vagy Önnek átadja, vagy az illetékes áldozatsegítő szolgálatnak küldi meg.

Hogyan védik a magánéletemet?

A büntetőeljárásban az Ön személyiségi jogait és a kegyeleti jogot tiszteletben kell tartani, és biztosítani kell, hogy az Ön magánéletére vonatkozó adatok szükségtelenül ne kerüljenek nyilvánosságra. Ön e célból – ha tanúkénti kihallgatása szükséges – kérheti, hogy a büntetőeljárás során személyi adatait zártan kezeljék, amelyeket ettől kezdve csak az eljáró hatóság ismerhet meg.

Be kell-e jelentenem a bűncselekményt, mielőtt igénybe vehetném a sértetteknek nyújtott segítséget?

Az állam által nyújtott áldozatsegítés igénybevitelének nem általános feltétele, hogy Ön a sérelmére elkövetett bűncselekmény miatt feljelentést tegyen, azonban a pénzbeli vonzattal járó támogatásokban (kárenyhítés, azonnali pénzügyi segíly) Ön kizárólag akkor részesülhet, ha írásbeli igazolás áll rendelkezésre a büntetőeljárás megindulásáról.

Személyes védelem, ha veszélyben vagyok

Ön személyes védelemben a büntetőeljárás megindulása után részesülhet. Ha a büntetőeljárásban való részvétele miatt Ön fenyegetett helyzetben van, akkor az eljáró hatóságnál kérheti, hogy Önt mint sértettet vagy tanút, továbbá családtagjait, illetve hozzátartozóit részesítsék személyi védelemben. A személyi védelmet az eljáró nyomozó hatóság, ügyészség vagy bíróság kezdeményezheti és arról a személyi védelmet biztosító rendőrség dönt.

Ha Önt tanúként kell kihallgatni kiemelkedő súlyú ügy lényeges körülményére, akkor Ön különösen védetté nyilvánítható, ha a vallomásától várható bizonyíték mással nem pótolható, továbbá, ha Ön vagy hozzátartozója

élete, testi épsége vagy személyes szabadsága – az Ön személyének felfedése esetén – a büntetőeljárásban részvételével összefüggésben súlyos fenyegetettségnek lenne kitéve.

A tanú különösen védetté nyilvánításáról a nyomozási bíró dönt, amelyet az ügyészség indítványozhat, így a védelem e módját az ügyészségen kell kezdeményeznie. Ha Önt különösen védett tanúvá nyilvánítják, akkor a nyomozási bíró hallgatja ki és Ön a tárgyalásra nem idézhető, mind személyét, mind személyes adatait és tartózkodási helyét zártan kezelik, azok a terhelt és védője számára nem lesznek megismerhetők.

Ön a különleges Védelmi Program keretében is részesülhet védelemben. Ha Ön részt vesz a Védelmi Programban, akkor kizárólag a védelmet ellátó szerv útján lehet Önt idézni, értesíteni az eljárási cselekményekről, illetve Önnek iratot kézbesíteni, és tartózkodási helyeül a védelmet ellátó szerv címét jelölik meg. Az Önről adatokat tartalmazó iratokról másolat még a hivatalos szerveknek is csak akkor adható, ha azt a védelmet ellátó szerv engedélyezte. Ön ebben az esetben megtagadhatja a vallomást az új személyazonosságára, illetve tartózkodási helyére utaló adatok vonatkozásában.

Ha az Ön sérelmére szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekményt követtek el, indítványozhatja továbbá azt is, hogy a bíróság kötelezze a terheltet arra, hogy tőltől hatvan napig terjedő időre Öntől tartsa távol magát.

Milyen típusú védelem áll rendelkezésre? Ki nyújthat nekem védelmet?

A bíróság, az ügyész és a nyomozó hatóság az eljárás során folyamatosan vizsgálja, hogy sértettként Ön a személyiségét és életviszonyait jellemző tényekre és körülményekre, a bűncselekmény jellegére vagy az elkövetés körülményeire tekintettel olyan különleges bánásmódot igénylő személy-e, akiről megállapítható, hogy a büntetőeljárásban sajátos szükségletekkel rendelkezik. Ebben az esetben alapvetően az eljárást folytató bíróság, ügyészség vagy nyomozó hatóság rendelkezhet az Ön védelmét szolgáló intézkedésekről azzal, hogy a 7. pontban ismertetett személyi védelmet és a Védelmi Programot a rendőrség biztosítja, míg a távoltartást a bíróság rendelheti el.

Vizsgálni fogja-e valaki az ügyemben, hogy fennáll-e annak kockázata, hogy az elkövető újra bántani fog?

Igen, a bíróság, az ügyészség és a nyomozó hatóság alapvető feladata annak biztosítása, hogy az elkövető újabb bűncselekményt ne követhessen el. E cél a büntetőeljárásban egyrészt a terhelt személyét és jellemzőit a középpontba helyező, a terhelt személyi szabadságát elvonó vagy korlátozó kényszerintézkedések, pl. távoltartás, lakhelyelhagyási tilalom útján, másrészt az Ön, mint sértett érdekeinek fokozott figyelembe vételén alapuló, a sértett kíméletét és védelmét biztosító intézkedések útján valósul meg.

Vizsgálni fogja-e valaki az ügyemben, hogy ki vagyok-e téve a büntető igazságszolgáltatási rendszer által okozott további sérelemnek (a nyomozás vagy a bírósági eljárás során)?

Igen, a büntetőeljárásban az Ön, mint sértett részvételével zajló eljárási cselekményt a bíróságnak, az ügyészségnek és a nyomozó hatóságnak is úgy kell előkészítenie és végrehajtania, hogy annak megisméltésére indokolatlanul ne kerüljön sor és annak során Ön a terhelttel szükségtelenül ne találkozzon. Ennek érdekében például – az Ön kérelmére vagy hivatalból is – mellőzni lehet az Ön szembesítést a terhelttel, az Ön kihallgatása idejére el lehet távolíttatni a vádlottat a tárgyalóteremből, de a bíróság Önt telekommunikációs eszközök alkalmazásával – akár az Ön arcvonásai és hangjának torzításával – is kihallgathatja.

Milyen jogok illetik meg a különösen veszélyeztetett sértetteket?

Ha a személyiségét és életviszonyait jellemző tényekre és körülményekre, a bűncselekmény jellegére vagy az elkövetés körülményeire tekintettel Ön különleges bánásmódot igényel, akkor a büntetőeljárást az Ön lehető legnagyobb kíméletével kell lefolytatni és az Önt érintő eljárási cselekményeket – az eljárás érdekeit is figyelembe véve – az Ön kíméletével, lehetőség szerint az Ön igényeinek a figyelembevételével kell előkészíteni és végrehajtani.

Kiskorú vagyok – vannak-e speciális jogaim?

Az Egyesült Nemzetek Közgyűlése által, 1989. november 20-án elfogadott, a Gyermek Jogairól szóló Egyezményvel összhangban a magyar jogrendszer azt a személyt tekinti gyermeknek, aki a tizennyolcadik életévét nem töltötte

be.

A gyermekkorú sértetteket érintő büntetőeljárásokban eljáró hatóságokkal és igazságügyi szervekkel szemben általános követelmény, hogy biztosítsák a nemzetközi egyezményekben lefektetett gyermek jogok maradéktalan érvényesülését, így különösen azt az elvet, hogy a gyermeket érintő döntéseikben elsősorban „a gyermek mindenekfelett álló érdekét” vegyék figyelembe.

A büntetőeljárás során a gyermekkorú sértettek a felnőtt korúakhoz képest többlet jogosítványokkal rendelkeznek, és további védelemben részesülnek. Ha a sértett a büntetőeljárás megindulásakor a tizennyolcadik életévét nem töltötte be, akkor erre irányuló külön kérelem nélkül is „különleges bánásmódot igénylő sértettnek” kell tekinteni.

A különleges bánásmódot igénylő sértettet érintő általános szabály, hogy az eljárási cselekményeket a sértett lehető legnagyobb kíméletével és igényeinek a figyelembevételével kell előkészíteni és végrehajtani.

A 18. életévét be nem töltött sértettet a felnőttekhez képest további speciális jogok illetik meg:

1. Soron kívül kell lefolytatni a büntetőeljárást a sérelmére elkövetett, az élet, a testi épség és az egészség elleni bűncselekmény miatt, a nemi élet szabadsága és a nemi erkölcs elleni bűncselekmény miatt, a gyermekek érdekét sértő és a család elleni bűncselekmény miatt vagy más személy elleni erőszakos bűncselekmény miatt, ha a gyermek érdeke a büntetőeljárás mielőbbi befejezését indokolja. Különösen indokolt a soron kívüli eljárás, ha a sértett testi, értelmi vagy erkölcsi fejlődését a bűncselekmény jelentősen veszélyeztette, illetve ha a terhelt az eljárás lefolytatásakor is ellátja a sértett nevelését, felügyeletét vagy gondozását, vagy egyébként is a sértett környezetében él.
2. A vele folytatott írásbeli és szóbeli kommunikációban fokozott körültekintéssel kell eljárni. Az életkorának és érettségének megfelelő módon kell tájékoztatni jogairól és kötelezettségeiről, szükség esetén külön magyarázatot, felvilágosítást kell adni részére.
3. Az eljárási cselekményre szóló idézéséről a gondozóját azzal a felhívással kell értesíteni, hogy gondoskodjon a megjelenéséről.
4. A tanúkihallgatásán a törvényes képviselője, támogatója, gondozója jelen lehet. A tanú kísérelőjét is megilleti a tanúknak járó költségtérítés.
5. Vallomása műszeres vallomás ellenőrzéssel (poligráf) nem vizsgálható.
6. Ha a törvény nem ír elő személyes közreműködési kötelezettséget, jogait a törvényes képviselője útján is gyakorolhatja.
7. Elrendelhető a tárgyalás zárt célú távközlő hálózat (videokonferencia) útján történő lefolytatása. Ebben az esetben a sértett egy elkülönített helyiségben tartózkodik, a tárgyalás helyszínén jelenlévőkkel, a mozgóképet és a hangot egyidejűleg továbbító rendszeren (videokonferencia) kommunikálhat.
8. A bíróság hivatalból, vagy kérelemre kizárhatja a nyilvánosságot a tárgyalásról az eljárásban részt vevő gyermek védelme érdekében.
9. Ha a nyomozás során az ügyész a nemi élet szabadsága és a nemi erkölcs elleni bűncselekmény, vagy a hozzátartozó sérelmére elkövetett személy elleni bűncselekmény miatt folytatott eljárásban különleges bánásmódot igénylő sértettet kíván tanúként kihallgatni, akkor a sértettet csak vele azonos nemű személy hallgathatja ki, feltéve hogy ezt a sértett kéri és az eljárás érdekeit nem sérti.

A 14. életévét be nem töltött sértettet az előzőeken túl további speciális jogok illetik meg:

1. A tanúkihallgatásra csak akkor kerülhet sor, ha a vallomásától várható bizonyíték mással nem pótolható. Szembesítésen csak abban az esetben kell részt vennie, ha az nem kelt félelmet benne.
2. Tanúkihallgatására a gondozója útján kell idézni, illetve értesíteni. Az idézés és értesítés tényét a törvényes képviselőjével is közölni kell.
3. A vádirat benyújtása előtt a gyermeket a nyomozási bíró hallgatja ki, ha megalapozottan feltehető, hogy a nyilvános tárgyaláson történő kihallgatása károsan befolyásolná a fejlődését. A tanú nyomozási bíró általi kihallgatását a törvényes képviselő, a gondozó és a tanú érdekében eljáró ügyvéd az ügyésznél kezdeményezheti. Ha a törvényi feltételek fennállnak, az ügyész indítványozza a gyermek ilyen módon történő kihallgatását. A nyomozási bíró által tartott ülésen a terhelt és a védő nem lehet jelen.
4. A tanúkihallgatás helyszíne egy speciálisan kialakított gyermekmehallgató szoba. Ettől eltérni csak kivételes esetben lehet. A kihallgatás zárt célú távközlési hálózat (videokonferencia) útján is megtartható.
5. A 14. életévét be nem töltött tanú kihallgatását kép, vagy hang felvevővel kell rögzíteni. A 14. életévét betöltött gyermek esetben erre a költségek előlegezése mellett van lehetőség.
6. A nyilvános tárgyalásra a gyermek nem idézhető, ha a vádemelés előtt a nyomozási bíró kihallgatta.

7. Ha a vádemelés előtt a nyomozási bíró nem hallgatta ki, de a tanúkihallgatása utóbb szükségessé válik, akkor a bíróság tárgyaláson kívül hallgathatja meg. Abban az esetben, ha a gyermek a tárgyalás időpontjában betöltötte a tizennegyedik életévét, a bíróság különösen indokolt esetben a tárgyaláson is meghallgathatja. A vádlott és a védő értesítése mindkét esetben mellőzhető.

A családtagom bűncselekmény következtében elhunyt – milyen jogok illetnek meg?

Ha a sértett a büntetőeljárás előtt (vagy annak következtében) meghalt helyébe egyenesági rokona, házastársa, élettársa, testvére, törvényes képviselője, vagy jogszabály, illetve szerződés alapján a sértett által eltartott személy léphet és gyakorolhatja a sértettet megillető jogokat.

Több fellépésre jogosult személy esetén az érintettek kijelölhetik maguk közül a sértetti jogokat gyakorló személyt. Megegyezés hiányában az a személy gyakorolhatja a sértett jogait, aki az eljárásban elsőként fellépett.

A családtagom bűncselekmény sértettje volt – milyen jogok illetnek meg?

A sértett – ha a törvény nem ír elő személyes közreműködési kötelezettséget – a jogait a képviselője útján is gyakorolhatja. Képviselőként meghatalmazás alapján ügyvéd, vagy nagykorú hozzátartozó járhat el.

Ha a feljelentő a feljelentést szóban teszi, meghallgatásán támogatása érdekében – ideértve a nyelvi segítséget is – jelen lehet egy általa megjelölt nagykorú személy, feltéve hogy e személy jelenléte az eljárás érdekeit nem sérti.

Azoknál a nyomozási cselekményeknél, amelyeknél a sértett jelenléte kötelező, vagy amelyeknél jelen lehet, a sértett mellett képviselője, támogatója és – ha ez az eljárás érdekeit nem sérti – egy általa megjelölt nagykorú személy is jelen lehet. Az előbbi szabály irányadó a sértett meghallgatására, és tanúkihallgatására is.

A pótmagánvádló halála esetén helyébe – harminc napon belül – egyenesági rokona, házastársa, élettársa, testvére, törvényes képviselője vagy jogszabály, illetve szerződés alapján a pótmagánvádló által eltartott személy léphet.

Igénybe vehetek-e közvetítői szolgáltatásokat? Milyen feltételekkel? A közvetítés során biztonságban leszek?

A közvetítői eljárás (mediáció) elsődleges célja az, hogy a terhelt olyan módon tegye jóvá a bűncselekmény következményeit, amely a sértett számára is elfogadható. A közvetítői eljárásban ezért arra kell törekedni, hogy a terhelt és a sértett között megfelelő megállapodás szülessen a jóvátételt illetően.

Amennyiben a törvényi feltételek teljesülnek az ügyész, vagy ha az ügy már a bíróság előtt folyik, a bíró az eljárást legfeljebb hat hónapra felfüggeszti, és az ügyet közvetítői eljárásra utalja.

A büntetőeljárás az alábbi feltételek együttes teljesülése mellett utalható közvetítői eljárásra:

- a terhelt, vagy a sértett indítványozza, vagy ahhoz önkéntesen hozzájárult;
- a büntetőeljárás legfeljebb olyan ötévi szabadságvesztésnél nem súlyosabban büntetendő bűncselekmény miatt indult, amelynek a tárgya az élet, testi épség, vagy egészség elleni, az emberi méltóság és más alapvető jog elleni, közlekedési, vagyon elleni, illetve a szellemi tulajdon elleni bűncselekmény miatt indult;
- az eredményes közvetítői eljárás után a büntető törvénykönyv alapján a büntetőeljárás megszüntetésének vagy a büntetés korlátlan enyhítésének lehet helye;
- a gyanúsított a vádemelésig beismerő vallomást tett, emellett vállalja és képes arra, hogy a bűncselekménnyel okozott sérelmet a sértett számára elfogadható módon és mértékben jóvátegye;
- a bűncselekmény jellegére, az elkövetés módjára, a terhelt személyes körülményeire tekintettel mellőzhető a bírósági eljárás lefolytatása, illetve alappal feltehető, hogy a bíróság a terhelt által teljesített jóvátételt a büntetés kiszabása körében értékelné.

A sértett az eljárás bármely szakaszában indítványozhatja, az ügy közvetítői eljárásra utalását. Az adott ügy azonban csak egy alkalommal utalható közvetítői eljárásra, ezért, ha a közvetítői eljárás bármely okból eredménytelenül fejeződik be, annak ismételt lefolytatására nincs lehetőség.

A közvetítői eljárás szakszerű lefolytatásáért egy az állam alkalmazásában álló és külön erre a feladatra kiképzett közvetítő (mediátor) felel. A közvetítői eljárásban a sértettnek lehetősége van arra, hogy kizárólag a közvetítő jelenlétében találkozzon a terhelttel, erre tekintettel a közvetítő személye megfelelő garanciát jelent a sértett személyi biztonságának szavatolására.

Hol találok a jogaimról szóló jogszabályt?

- 1998. évi XIX. törvény a büntetőeljárásról;
- 2012. évi C. törvény a Büntető Törvénykönyvről;
- 1991. évi LXIV. törvény a Gyermekek jogairól szóló, New Yorkban, 1989. november 20-án kelt Egyezmény kihirdetéséről;
- 2005. évi CXXXV. törvény a bűncselekmények áldozatainak segítségéről és az állami kárenyhítésről;
- 2003. évi LXXX. törvény a jogi segítségnyújtásról;
- 2001. évi LXXXV. törvény a büntetőeljárásban részt vevők, az igazságszolgáltatást segítők Védelmi Programjáról;
- 2006. évi CXXIII. törvény a büntetőügyekben alkalmazható közvetítői tevékenységről;
- 64/2015. (XII. 12.) BM rendelet a rendőrség áldozatsegítő feladatairól;
- 34/1999. (II. 26.) Korm. rendelet a büntetőeljárásban résztvevők, valamint az eljárást folytató hatóság tagjai személyi védelme elrendelésének feltételeiről és végrehajtásának szabályairól;
- 23/2003. (VI. 24.) BM-IM együttes rendelet a belügyminiszter irányítása alá tartozó nyomozó hatóságok nyomozásának részletes szabályairól és a nyomozási cselekmények jegyzőkönyv helyett más módon való rögzítésének szabályairól;
- 25/2016. (XII. 23.) IM rendelet a terhelt és a meghatalmazott védő készkiadása, illetve a meghatalmazott védő díja megtérítésének szabályairól, valamint a büntetőeljárásban részt vevő személyek és képviselőik költségéről és díjáról;
- 14/2008. (VI. 27.) IRM rendelet a tanúk költségtérítéséről;
- 21/2003. (VI. 24.) IM-BM-PM együttes rendelet a bűnügyi költségek előlegezéséről;
- 2/2013. (I. 31.) ORFK utasítás a rendőrség áldozatsegítő feladatairól.

Last update: 18/07/2025

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.